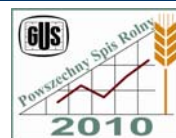

URZĄD STATYSTYCZNY W KRAKOWIE
ul. Kazimierza Wyki 3, 31-223 Kraków

Wyniki wstępne

Data opracowania - 28 stycznia 2010 r.

Kontakt: e-mail: sekretariatUSKRK@stat.gov.pl
tel. 012 415 60 11

Internet: <http://www.stat.gov.pl/krak>

KOMUNIKAT

o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa małopolskiego

Grudzień 2009

Nr 12

W okresie styczeń-grudzień 2009 r. sytuacja społeczno-gospodarcza województwa małopolskiego w relacji do roku poprzedniego przedstawiała się następująco:

- na rynku pracy odnotowano niewielki **wzrost przeciętnego zatrudnienia w sektorze przedsiębiorstw** (odwrotnie niż w kraju), spadek zatrudnienia wystąpił tylko w listopadzie i grudniu, ogółem zatrudnienie zwiększyło się w większości sekcji; wzrosła **liczba zarejestrowanych bezrobotnych** (zwłaszcza wśród osób młodych), jak i **stopa bezrobocia**, przy równoczesnym spadku ilości ofert pracy;
 - tempo wzrostu **przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto** wyraźnie spadło i było niższe niż średnie w kraju; płace wzrosły we wszystkich sekcjach sektora przedsiębiorstw, a szczególnie w górnictwie i wydobywaniu oraz administrowaniu i działalności wspierającej; zwiększył się **czas przepracowany** oraz średnie **wynagrodzenie godzinowe**; przeciętna pensja była nadal niższa niż średnia krajowa;
 - w grudniu 2009 r. na rynku rolnym, w ujęciu rocznym, wzrosły **ceny skupu** ziarna zbóż podstawowych, żywca rzeźnego wołowego i drobiowego oraz mleka, a potaniał żywiec rzeźny wieprzowy; w **obrocie targowiskowym** sprzedaży zwierząt gospodarskie, żywiec rzeźny wołowy i ziemniaki, obniżyła się natomiast cena żywca rzeźnego wieprzowego; istotnie zwiększył się **skup** ziarna zbóż podstawowych (głównie pszenicy), a nieznacznie obniżył żywca rzeźnego w wadze żywej (poza drobiowym) oraz mleka;
 - wzrosła liczba **mieszkań oddanych do użytkowania**, zwłaszcza w budownictwie na sprzedaż lub wynajem; zmniejszyła się liczba lokali mieszkaniowych, na budowę których wydano pozwolenia, jak również ilość mieszkań, których budowę rozpoczęto; efekty budownictwa mieszkaniowego w województwie kształtowały korzystniej niż w kraju;
 - wzrosła (według stanu w końcu roku) liczba **podmiotów gospodarki narodowej** w rejestrze KRUPGN-REGON; więcej niż przed rokiem było zarówno osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą, jak i osób prawnych oraz jednostek organizacyjnych niemających osobowości prawnej; zwiększyła się liczba spółek handlowych, również tych z udziałem kapitału zagranicznego, a spadła ilość spółdzielni oraz przedsiębiorstw państwowych;
 - obniżyły się **przychody ze sprzedaży wyrobów i usług** uzyskane przez **przedsiębiorstwa przemysłowe**; spadek sprzedaży produkcji dotyczył wszystkich sekcji należących do przemysłu, w tym szczególnie wytwarzania i zaopatrywania w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę; zmniejszyła się wydajność pracy mierzona produkcją sprzedaną na jednego zatrudnionego oraz czas przepracowany;
 - przedsiębiorstwa **budowlano-montażowe**, odnotowały wzrost **przychodów ze sprzedaży produkcji i usług**; zwiększył się udział produkcji budowlano-montażowej w ogólnej kwocie przychodów ze sprzedaży w sekcji budownictwo, spadł natomiast udział robót o charakterze inwestycyjnym w produkcji budowlano-montażowej;
 - obroty hurtowe** jednostek handlowych i niehandlowych obniżyły się, podczas gdy **sprzedaż detaliczna** uzyskana przez te jednostki wzrosła; największy wzrost sprzedaży odnotowano w branży „pozostała” sprzedaż detaliczna w niewyspecjalizowanych sklepach, a także sprzedaży farmaceutyków, kosmetyków, sprzętu ortopedycznego.
- ***
- zmniejszył się notowany w końcu 2009 r. stan **pogłowia zwierząt gospodarskich**; najgłębszy spadek dotyczył liczby **owiec**, ale w znacznym stopniu obniżyła się również liczebność **bydła i trzody chlewnej**.

Prezentowane w Komunikacie dane:

- o pracujących, zatrudnieniu, wynagrodzeniach oraz o przychodach ze sprzedaży produkcji przemysłu i budownictwa, a także o sprzedaży detalicznej i hurtowej towarów dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób,
- o skupie produktów rolnych obejmują skup tylko od producentów z terenu województwa; ceny podano bez podatku VAT,
- o wynikach finansowych przedsiębiorstw oraz nakładach inwestycyjnych dotyczą podmiotów gospodarczych prowadzących księgi rachunkowe (z wyjątkiem przedsiębiorstw rolnictwa, leśnictwa, łowiectwa i rybactwa, działalności finansowej i ubezpieczeniowej), w których liczba pracujących przekracza 49 osób.

Dane w ujęciu wartościowym wyrażone są w cenach bieżących i stanowią podstawę dla obliczenia wskaźników struktury. Wskaźniki dynamiki zaprezentowano na podstawie wartości w cenach bieżących, z wyjątkiem przemysłu, dla którego wskaźniki dynamiki podano na podstawie wartości w cenach stałych (średnie ceny bieżące 2005 r.).

Liczby względne (wskaźniki, odsetki) wyliczono na podstawie danych bezwzględnych, wyrażonych z większą dokładnością niż podane w tekście i tablicach.

U w a g a. Od 2009 r. dane prezentowane są w układzie Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD 2007), opracowanej na podstawie Europejskiej Klasyfikacji Działalności Gospodarczej (NACE Rev. 2). Dane te nie są w pełni porównywalne z publikowanymi wcześniej według PKD 2004 (NACE Rev. 1).

Nazwy „województwo małopolskie” i „Małopolska” używane są zamiennie.

Prosimy o podanie źródła przy publikowaniu danych US.

ZATRUDNIENIE

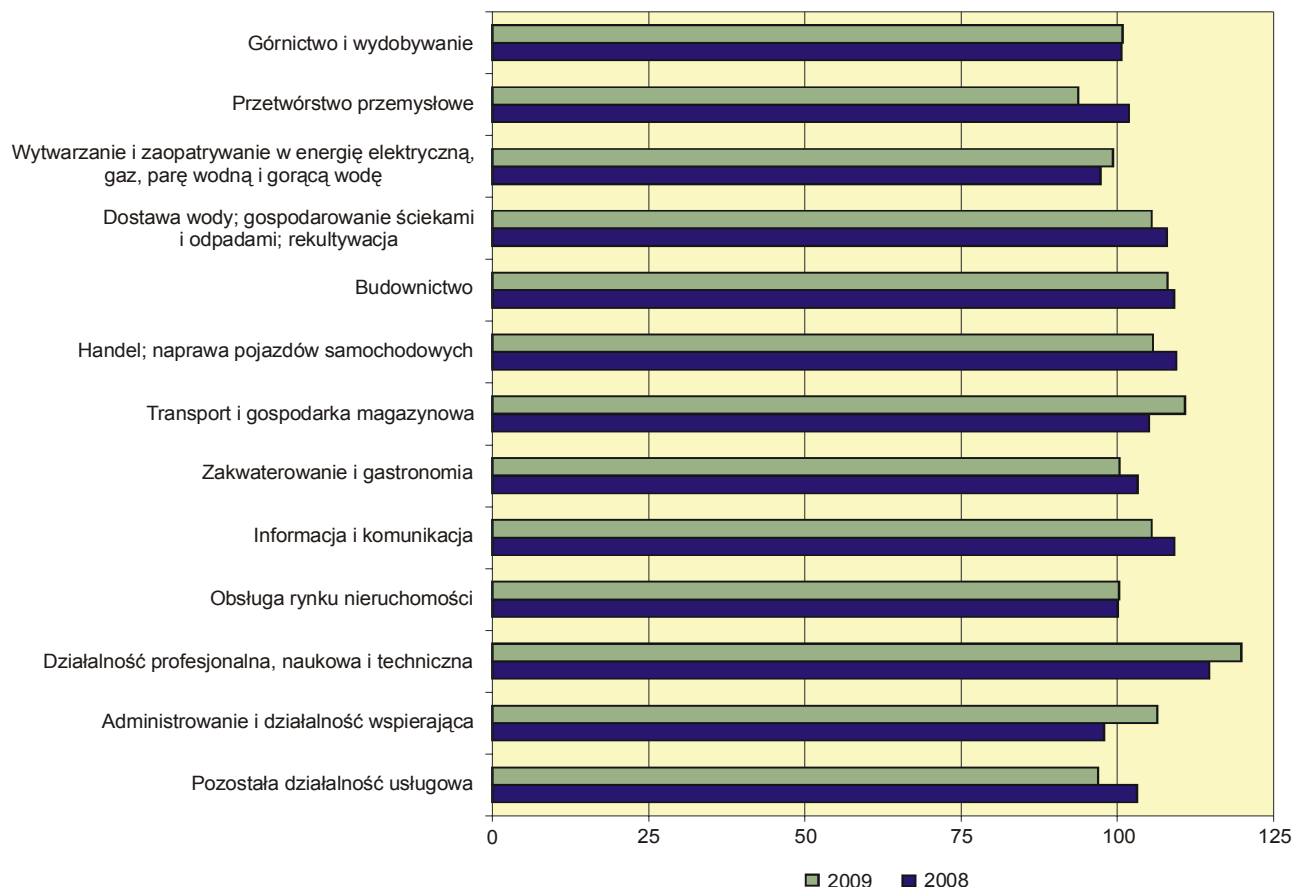
W województwie małopolskim rok 2009 był piątym z kolei, w którym odnotowano wzrost przeciętnego zatrudnienia w sektorze przedsiębiorstw. Niemniej jednak tempo wzrostu w poszczególnych miesiącach było zauważalnie niższe niż w 2008 r. W Małopolsce dynamika przeciętnego zatrudnienia w sektorze przedsiębiorstw kształtowała się korzystniej niż w kraju.

W okresie I-XII 2009 r. **przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw** wyniosło **407,3 tys. osób**. W sektorze publicznym zatrudnionych było 46,6 tys., a w sektorze prywatnym - 360,7 tys. osób. W stosunku rocznym wzrost zatrudnienia ogółem wyniósł 1,3% (w kraju odnotowano spadek o 1,2%), przy czym w sektorze publicznym zatrudnienie obniżyło się 3,8%, natomiast w prywatnym wzrosło o 2,0%.

W ujęciu rocznym przeciętne zatrudnienie wzrosło w większości sekcji, przy czym najbardziej w działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej (o 19,8%), transporcie i gospodarce magazynowej (o 10,8%) oraz w budownictwie (o 8,0%). Poziomu zatrudnienia sprzed roku nie osiągnięto w przetwórstwie przemysłowym (spadek o 6,3%), pozostałej działalności usługowej (o 3,1%), a także w wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (o 0,7%).

W przetwórstwie przemysłowym, skupiającym 35,2% zatrudnionych w sektorze przedsiębiorstw, odnotowano spadek zatrudnienia w większości działów, przy czym największe redukcje dotyczyły jednostek produkujących: komputery, wyroby elektroniczne i optyczne (o 41,2%; w wyniku zmian organizacyjnych), pojazdy samochodowe, przyczepy i naczepy (o 16,5%) oraz wyroby z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych (o 16,1%). Wzrost zatrudnienia odnotowano m.in. w przedsiębiorstwach produkujących artykuły spożywcze oraz urządzenia elektryczne (po 2,7%), a także w jednostkach zajmujących się produkcją wyrobów z metali (o 1,1%).

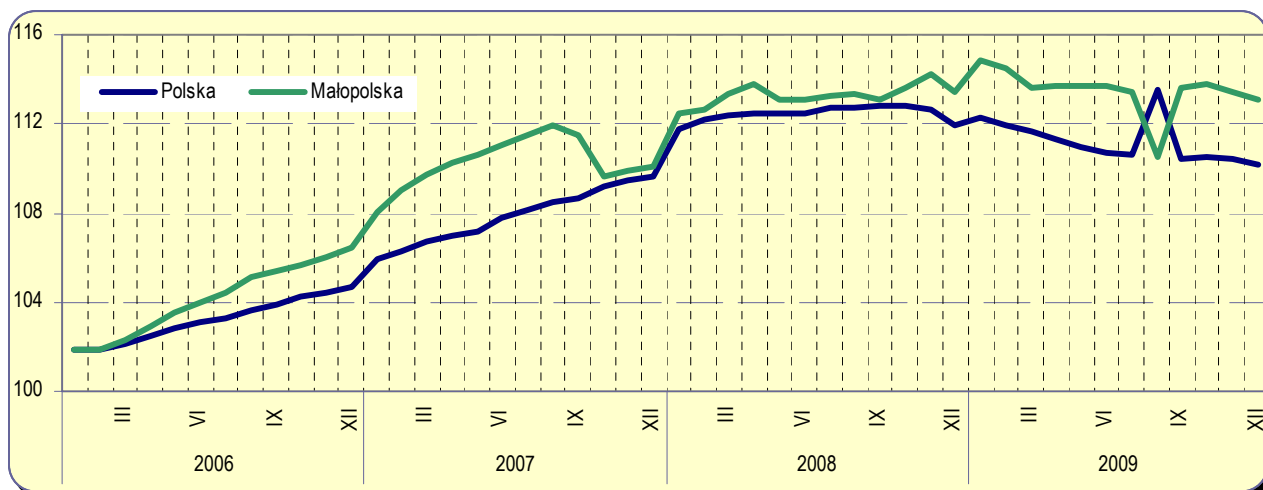
Dynamika przeciętnego zatrudnienia w sektorze przedsiębiorstw według sekcji PKD w okresie I-XII
(analogiczny okres roku poprzedniego=100)

Ź r ó d ł o: Opracowanie własne, US Kraków.

W g r u d n i u 2009 r. przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw wyniosło 400,3 tys. osób, tym samym obniżyło się zarówno w ujęciu miesięcznym, jak i w skali roku - po 0,3%. W Polsce odnotowano spadek odpowiednio o: 0,2% i 1,8%. W sektorze publicznym zatrudnienie wynoszące 46,3 tys. osób było niższe od notowanego tak w listopadzie 2009 r., jak i w grudniu 2008 r., odpowiednio o: 0,2% i 4,0%. W sektorze prywatnym liczba zatrudnionych w ujęciu miesięcznym obniżyła się o 0,3%, natomiast w skali roku wzrosła o 0,2% osiągając poziom 354,0 tys. osób.

Dynamika przeciętnego zatrudnienia w sektorze przedsiębiorstw
(przeciętne miesięczne 2005=100)

Ź r ó d ł o: Opracowanie własne, US Kraków.

W skali miesiąca najwyższy spadek zatrudnienia wśród sekcji PKD odnotowano w dostawie wody; gospodarowaniu ściekami i odpadami; rekultywacji (o 1,9%), administrowaniu i działalności wspierającej (o 1,2%) oraz w budownictwie (o 0,8%), natomiast wzrost wystąpił głównie w działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej (o 0,5%), a także w obsłudze rynku nieruchomości i pozostałej działalności usługowej (po 0,4%).

W odniesieniu do grudnia 2008 r. przeciętne zatrudnienie najbardziej spadło w przetwórstwie przemysłowym (o 5,8%) oraz w górnictwie i wydobywaniu (o 4,5%). Wyższą liczbę zatrudnionych odnotowano m.in. w transporcie i gospodarce magazynowej (o 19,3%), jak również w działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej (o 18,9%).

BEZROBOCIE

W 2009 r. na terenie województwa małopolskiego odnotowano wzrost liczby zarejestrowanych bezrobotnych, jak i stopy bezrobocia rejestrowanego względem roku poprzedniego. Oznaczało to tym samym odwrócenie się tendencji spadkowej notowanej w obu tych zjawiskach na przestrzeni kilku ostatnich lat. W skali miesięcznej trend ten widoczny jest począwszy od listopada 2008 r. (wyłączając II kwartał 2009 r.).

Wyszczególnienie		Polska	Małopolska
Bezrobotni (w tys.)	stan w końcu grudnia 2009 r.	1892,7	130,0
	napływ w miesiącu	265,0	16,6
	odpływ w miesiącu	183,4	11,5
Stopa bezrobocia (w % aktywnych zawodowo)		11,9	9,7

W okresie I-XII 2009 r. w powiatowych urzędach pracy województwa małopolskiego zarejestrowało się 199,7 tys. osób, tj. o 30,4% więcej niż rok wcześniej. Jednocześnie w omawianym okresie z ewidencji tychże urzędów wyrejestrowano 167,5 tys. osób, wobec 168,0 tys. w 2008 r. Główną przyczyną wyłączenia z rejestrów było podjęcie pracy, co dotyczyło 67,2 tys. osób (40,1% ogółu wyrejestrowanych bezrobotnych), czyli o 3,9% więcej niż rok wcześniej. Z powodu niepotwierdzenia gotowości do podjęcia pracy z ewidencji wykreślono 51,6 tys. osób (30,8% ogółu wyłączonych), w 2008 r. - 52,9 tys.

W końcu grudnia 2009 r. **liczba bezrobotnych zarejestrowanych** w powiatowych urzędach pracy wyniosła **130,0 tys. osób**, zwiększając się o 4,1% w stosunku do listopada 2009 r. oraz o 32,9% w skali roku.

Wśród ogółu zarejestrowanych bezrobotnych w omawianym miesiącu:

- 76,2% stanowiły osoby poprzednio pracujące (w 2008 r. - 75,7%),
- 52,0% to kobiety (przed rokiem 59,0%),
- 55,0% to mieszkańcy wsi (w grudniu 2008 r. 55,5%),
- 82,3% nie posiadało prawa do zasiłku (rok wcześniej 82,7%),
- 23,8% to bezrobotni bez stażu pracy, 14,0% posiadało niewielki staż pracy (do 1 roku), a 2,9% to bezrobotni z długoletnim stażem pracy (30 lat i więcej),
- 30,0% legitymowało się wykształceniem zasadniczym zawodowym, 25,3% posiadało wykształcenie policealne i średnie zawodowe, 21,3% ogółu to bezrobotni z wykształceniem gimnazjalnym bądź niższym, 12,4% z wykształceniem średnim ogólnokształcącym, a 11,0% to bezrobotni z wyższym wykształceniem.

Biorąc pod uwagę bezrobotnych według grup wieku, w relacji do stanu w końcu grudnia 2008 r., odnotowano wzrost ich liczby we wszystkich kategoriach, przy czym największy wśród osób w wieku poniżej 25 lat i powyżej 55 lat, odpowiednio o: 43,8% i 38,7%. Bezrobotnych osób w przedziale wiekowym 25-34 lata przybyło na przestrzeni roku o 34,8%, a w przedziale 35-44 lata o 27,0%. Najmniejsza różnica obserwowana była w populacji bezrobotnych w wieku 45-54 lata, których liczba zwiększyła się o 20,2%.

Do **osób znajdujących się w szczególnej sytuacji na rynku pracy** należą m.in. długotrwale bezrobotni (pozostający łącznie bez pracy przez okres ponad 12 miesięcy w ciągu ostatnich 2 lat), których w końcu grudnia 2009 r. było 49,5 tys. (38,1% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych), osoby młode, tj. do 25 życia - 36,2 tys. (27,9%), osoby bez kwalifikacji zawodowych - 29,2 tys. (22,5%), osoby starsze (tj. powyżej 50 roku życia) - 21,9 tys. (16,9%). Ponadto, wśród zarejestrowanych bezrobotnych było 6,6 tys. osób niepełnosprawnych oraz 6,0 tys. osób samotnie wychowujących co najmniej jedno dziecko do 18 roku życia. W stosunku do stanu z końca grudnia 2008 r. liczba bezrobotnych znajdujących się w trudnej sytuacji na rynku pracy była wyższa we wszystkich wyżej wymienionych grupach, przy czym największy wzrost dotyczył osób młodych - o 43,8% oraz osób powyżej 50 roku życia - o 28,5%.

Wybrane kategorie bezrobotnych w szczególnej sytuacji na rynku pracy w grudniu 2009 r. Stan w końcu miesiąca

XII 2008=100		XI 2009=100
143,8%	do 25 roku życia	103,4%
108,0%	długotrwale bezrobotni	105,1%
128,5%	powyżej 50 roku życia	106,0%
121,7%	bez kwalifikacji zawodowych	104,9%
130,2%	bez doświadczenia zawodowego	103,1%
131,3%	bez wykształcenia średniego	105,2%
127,9%	niepełnosprawni	104,8%

Ź r ó d ł o: Opracowanie własne, US Kraków.

W miesiącu sprawozdawczym **liczba nowo zarejestrowanych bezrobotnych** wyniosła **16,6 tys. osób**, zmniejszyła się tym samym w ujęciu miesięcznym o 10,6%, ale w zestawieniu rocznym odnotowano jej wzrost o 7,2%.

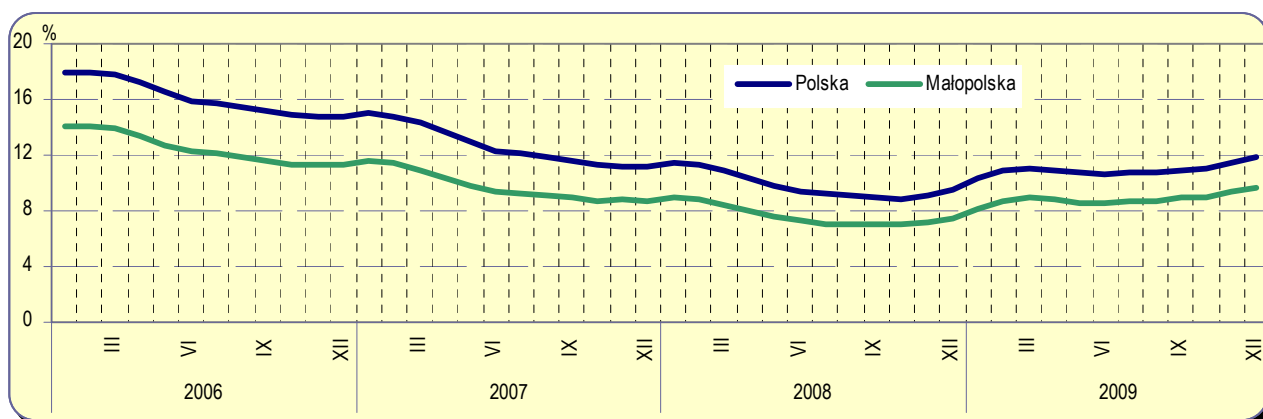
Z ewidencji powiatowych urzędów pracy w grudniu br. **wyłączono 11,5 tys. osób**, czyli o 12,0% mniej w relacji do listopada 2009 r., ale o 4,3% więcej w odniesieniu do grudnia 2008 r. Głównym powodem wykreślenia z ewidencji było podjęcie pracy, co dotyczyło 5,3 tys. osób (tj. 46,5% ogółu wyrejestrowanych), w tym pracy niesubsydiowanej - 4,3 tys. osób (37,1%). Ponadto 4,2 tys. bezrobotnych nie potwierdziło gotowości do podjęcia pracy (36,6% ogółu wyłączonych z ewidencji), a 0,6 tys. osób (5,1%) dobrowolnie zrezygnowało ze statusu bezrobotnego.

W okresie styczeń-grudzień 2009 r. do urzędów pracy zgłoszono 64,1 tys. propozycji zatrudnienia, tj. o 13,2% mniej niż w analogicznym okresie ub. roku. Ponad 40% dotyczyło prac subsydiowanych. Urzędy pracy miały w dyspozycji m.in. 17,2 tys. ofert stażu, a także 2,0 tys. ofert prac dla niepełnosprawnych oraz 1,9 tys. ofert prac społeczno-użytecznych.

W końcu g r u d n i a 2009 r. powiatowe urzędy pracy posiadały **2,8 tys. ofert pracy**, tj. o 2,2% mniej w relacji do miesiąca poprzedniego, ale o 50,7% więcej w stosunku do grudnia 2008 r. Na 1 ofertę pracy w końcu miesiąca sprawozdawczego przypadało 46 osób bezrobotnych (w listopadzie ub. roku - 43, w grudniu 2008 r. - 52).

Stopa bezrobocia rejestrowanego w końcu grudnia ub. roku ukształtowała się na poziomie **9,7%**, co oznacza wzrost zarówno w ujęciu miesięcznym, jak i w zestawieniu z analogicznym okresem 2008 r., odpowiednio o: 0,3 pkt proc. i 2,2 pkt proc. W ujęciu regionalnym Małopolska nadal plasowała się na czwartym miejscu za Mazowszem (9,0%), Wielkopolską (9,1%) i Śląskiem (9,2%). *W kraju stopa bezrobocia wyniosła 11,9%.*

Stopa bezrobocia rejestrowanego
Stan w końcu miesiąca

Ź r ó d ł o: Opracowanie własne, US Kraków.

W województwie małopolskim stopa bezrobocia w ujęciu miesięcznym zwiększyła się we wszystkich powiatach i miastach na prawach powiatu (poza powiatem tatrzańskim - spadek o 0,2 pkt proc.), osiągając najwyższą wartość w powiecie dąbrowskim (18,9%), a najniższą w Krakowie (4,2%).

W relacji do grudnia 2008 r. najwyższy wzrost stopy bezrobocia wystąpił w powiatach myślenickim, wielickim i nowosądeckim (po 3,4 pkt proc.), a najniższy zaobserwowano w powiecie nowotarskim (o 1,6 pkt proc.). Wśród miast na prawach powiatu stopa bezrobocia wzrosła w Krakowie o 1,4 pkt proc., podczas gdy w Nowym Sączu i Tarnowie odpowiednio o: 1,7 pkt proc. i 2,0 pkt proc.

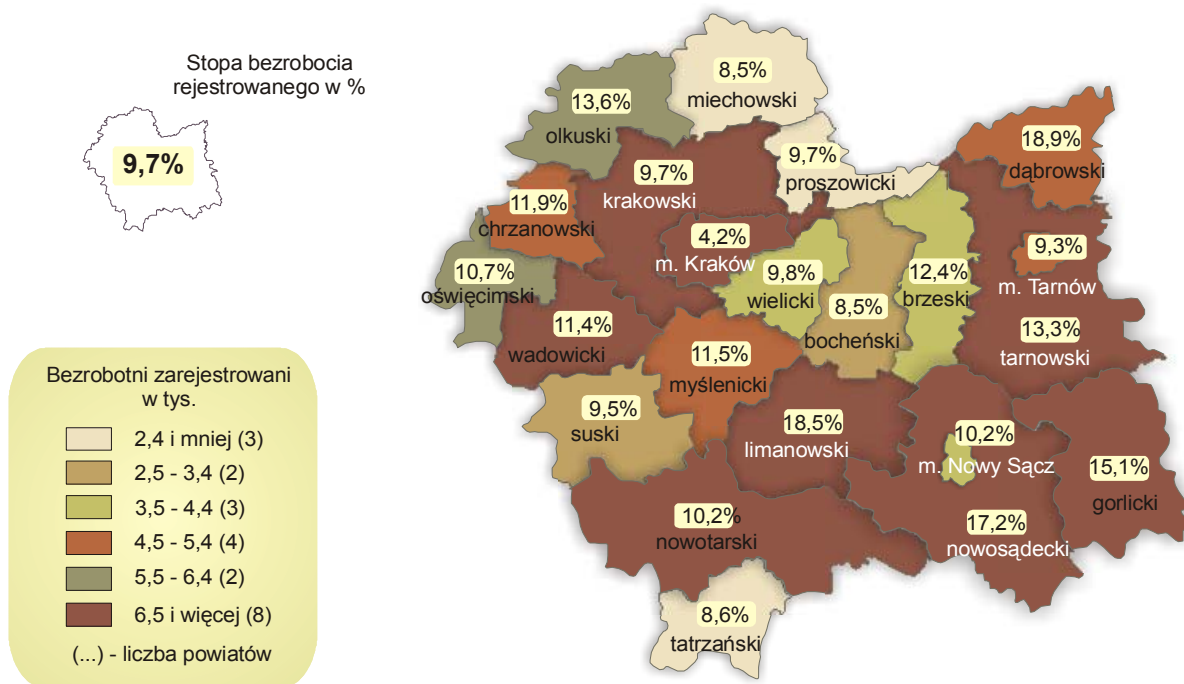
W ciągu 2009 r. w ramach **aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu** na szkolenia lub staż skierowano 26,7 tys. bezrobotnych (o 22,8% więcej niż rok wcześniej), prace interwencyjne podjęło 2,3 tys. osób (o 19,4% mniej niż w 2008 r.). Przy robotach publicznych zatrudniono 2,0 tys. osób, tj. o 26,9% więcej. Działalność gospodarczą rozpoczęło 4,9 tys. osób, czyli o 21,2% więcej niż w 2008 r.

W g r u d n i u ub. roku szkolenie lub staż rozpoczęło 0,6 tys. osób (w tym 0,4 tys. kobiet), czyli mniej o 67,9% niż miesiąc wcześniej i 33,0% niż w grudniu 2008 r. Do prac interwencyjnych skierowano 98 osób (w tym 69 kobiet), a do robót publicznych 16 (7 kobiet).

W końcu miesiąca sprawozdawczego 4,9 tys. osób zadeklarowało się jako poszukujące pracy, tj. 3,8% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych (w listopadzie 2009 r. - 4,0%, rok wcześniej - 4,9%).

Z danych na koniec grudnia 2009 r. wynika, że 25 zakładów pracy planuje w najbliższym czasie zwolnienia 1,4 tys. pracowników, w tym 17 przedsiębiorstw z sektora prywatnego - 1,3 tys. osób. Rok wcześniej o takich działaniach informowały łącznie 32 zakłady w stosunku do 2,5 tys. pracowników.

Bezrobocie rejestrowane w 2009 r. Stan w końcu grudnia

Źródło: Opracowanie własne, US Kraków.

Wydatki Funduszu Pracy w okresie styczeń-grudzień 2009 r. wyniosły **452,0 mln zł**. Ponad 40% tej kwoty stanowiły zasiłki dla bezrobotnych - 183,3 mln zł, w tym składki na ubezpieczenia społeczne - 35,0 mln zł. Na programy promocji zatrudnienia wydatkowano 246,7 mln zł, w tym 88,4 mln zł na stypendia i składki na ubezpieczenia społeczne, 81,2 mln zł na podjęcie działalności gospodarczej, a 13,0 mln zł na roboty publiczne. Ze środków pozyskanych z funduszy strukturalnych Unii Europejskiej 74,0 mln zł przeznaczono na wdrażanie Sektorowego Programu Operacyjnego - Rozwój Zasobów Ludzkich oraz Programu Operacyjnego - Kapitał Ludzki, w całości na projekt Działanie 6.1 Poprawa dostępu do zatrudnienia oraz wspieranie aktywności zawodowej w regionie.

WYNAGRODZENIA

W 2009 r. tempo wzrostu przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw znacznie osłabło. Płace rosły wolniej niż średnio w kraju.

W okresie **styczeń-grudzień 2009 r. przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw** wzrosło w ujęciu rocznym o 3,3% do wysokości **3000,00 zł** (w kraju wzrost rzędu 4,4%). W sektorze publicznym średnia płaca zwiększyła się o 6,5% do poziomu 3734,63 zł, natomiast w sektorze prywatnym wzrost wyniósł 3,0% do kwoty 2905,19 zł.

W relacji do poprzedniego roku wzrost wynagrodzeń wystąpił we wszystkich badanych sekcjach PKD, przy czym największy wzrost płac odnotowano w górnictwie i wydobywaniu - o 17,9%, administrowaniu i działalności wspierającej - o 10,6% oraz w informacji i komunikacji - o 7,0%. W przetwórstwie przemysłowym średnie płace wzrosły o 2,8%.

Wśród działów przetwórstwa przemysłowego najwyższy wzrost przeciętnego wynagrodzenia dotyczył m.in. jednostek produkujących wyroby farmaceutyczne (o 22,5%), firm należących do działu pozostała produkcja wyrobów (o 9,9%) oraz przedsiębiorstw produkujących napoje (o 8,5%). Najbardziej spadły wynagrodzenia w przedsiębiorstwach zajmujących się produkcją: komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych (o 7,2%), wyrobów tekstylnych (o 2,7%) i urządzeń elektrycznych (o 1,3%).

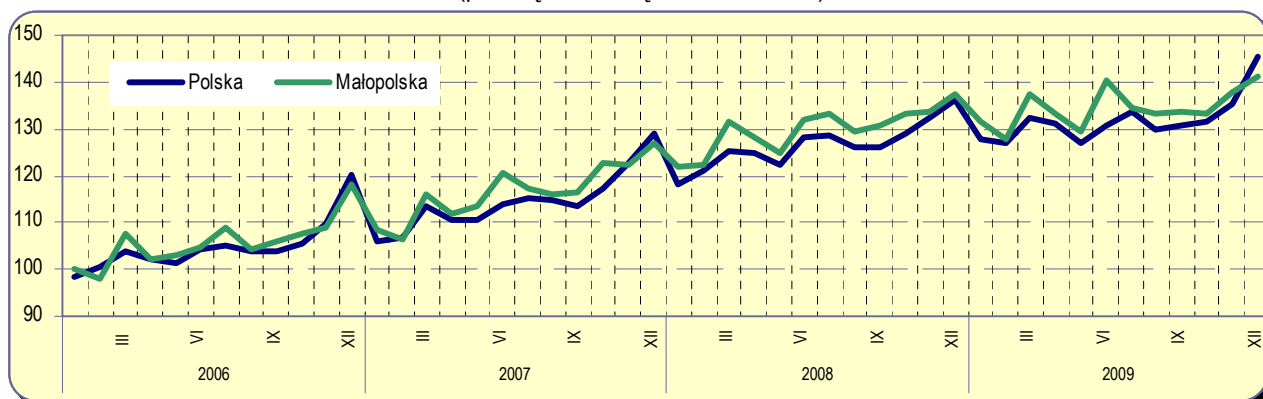
**Odchylenia przeciętnych miesięcznych wynagrodzeń brutto w wybranych sekcjach PKD
od średniej płacy w województwie w okresie I-XII 2009 r.**

Źródło: Opracowanie własne, US Kraków.

W okresie I-XII 2009 r. płace wyższe niż średnia w województwie otrzymywali m.in. zatrudnieni w sekcjach: informacja i komunikacja (5203,51 zł), górnictwo i wydobywanie (5141,07 zł) oraz działalność profesjonalna, naukowa i techniczna (4736,34 zł). Najniższe wynagrodzenie otrzymali pracownicy w sekcjach: administrowanie i działalność wspierająca (1756,47 zł), zakwaterowanie i gastronomia (2020,32 zł), pozostała działalność usługowa (2475,14 zł). Płace oscylujące wokół średniej wojewódzkiej odnotowano w obsłudze rynku nieruchomości (3052,31 zł), budownictwie (2993,62 zł) oraz przetwórstwie przemysłowym (2949,44 zł).

**Dynamika przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw
(przeciętne miesięczne 2005=100)**

Źródło: Opracowanie własne, US Kraków.

W 2009 r. w sektorze przedsiębiorstw przepracowano łącznie 710,8 mln godzin, tj. o 2,8% więcej niż w roku poprzednim. Dłużej pracowano głównie w sekcjach działalność profesjonalna, naukowa i techniczna (o 19,6%), informacja i komunikacja (o 11,1%), transport i gospodarka magazynowa (o 10,9%) oraz budownictwo (o 10,7%). Mniejszą liczbę godzin przepracowano m.in. w przetwórstwie przemysłowym (o 4,1%), obsłudze rynku nieruchomości (o 2,5%), a także w wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (o 1,4%).

Przeciętne wynagrodzenie godzinowe wyniosło 20,63 zł i było o 1,7% wyższe w skali roku, przy czym w sektorze publicznym zwiększyło się o 6,7%, a w sektorze prywatnym o 1,2%. Najwięcej za godzinę pracy płacono w sekcjach: górnictwo i wydobywanie - 34,97 zł, informacja i komunikacja - 34,72 zł oraz wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę - 33,33 zł, a najmniej w sekcji administrowanie i działalność wspierająca - 12,40 zł.

W g r u d n i u 2009 r. **średnie wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw** w województwie małopolskim wyniosło **3152,31 zł**, co stanowiło 86,3% średniej krajowej. W odniesieniu do miesiąca poprzedniego wynagrodzenie zwiększyło się o 2,2%, natomiast w ujęciu rocznym wzrosło o 2,6%. *Przeciętne wynagrodzenie w kraju wyniosło 3652,40 zł i wzrosło zarówno w odniesieniu do poprzedniego miesiąca, jak i analogicznego okresu 2008 r., odpowiednio o: 7,3% i 6,5%.* W sektorze publicznym średnia płaca osiągnęła poziom 4195,98 zł, czyli spadła w ujęciu miesięcznym o 2,9%, natomiast w stosunku rocznym zwiększyła się o 4,0%. W sektorze prywatnym średnia płaca tak w skali miesiąca, jak i w relacji do grudnia 2008 r. była wyższa odpowiednio o: 3,2% i 2,5%, osiągając poziom 3015,86 zł.

ROLNICTWO

CENY NA RYNKU ROLNYM

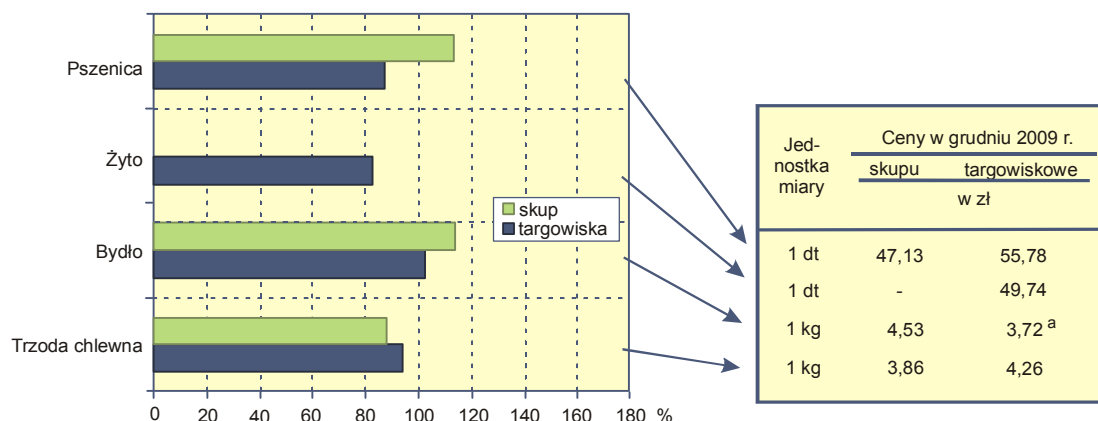
W grudniu ub. roku 1 dt **pszenicy** w skupie kosztowała przeciętnie 47,13 zł, czyli o 6,6% więcej w zestawieniu z poprzednim miesiącem oraz o 13,5% więcej niż w grudniu 2008 r. Na targowiskach cena pszenicy osiągnęła wartość 55,78 zł/dt, tj. mniej zarówno w skali miesiąca, jak i roku, odpowiednio o: 0,5% i 11,8%.

W omawianym miesiącu nie odnotowano skupu **żyta**, natomiast w obrocie targowiskowym średnia cena 1 dt tego zboża wynosiła 49,74 zł i była niższa tak w ujęciu miesięcznym, jak i rocznym odpowiednio o: 1,4% i 17,0%.

Cena **ziemniaków jadalnych** na targowiskach wyniosła w analizowanym miesiącu 68,47 zł/dt, wzrosła tym samym w relacji do listopada ub. roku o 2,7%, a w odniesieniu do grudnia 2008 r. była wyższa o 7,2%.

Za 1 kg **żywca wieprzowego** w skupie płacono przeciętnie 3,86 zł, tj. mniej zarówno w skali miesiąca, jak i w ujęciu rocznym odpowiednio o: 6,1% i 11,3%. Podobne tendencje odnotowano w obrocie targowiskowym, w którym omawiany wieciec, kosztujący 4,26 zł/kg, był tańszy o 6,4% niż przed miesiącem, a w skali roku jego cena obniżyła się o 5,1%.

Dynamika cen skupu i cen targowiskowych niektórych produktów rolnych w grudniu 2009 r.
(grudzień 2008=100)

^a Ceny targowiskowe bydła (rzeźnego) uwzględniają tylko krowy rzeźne.

Ź r ó ł o: Opracowanie własne, US Kraków.

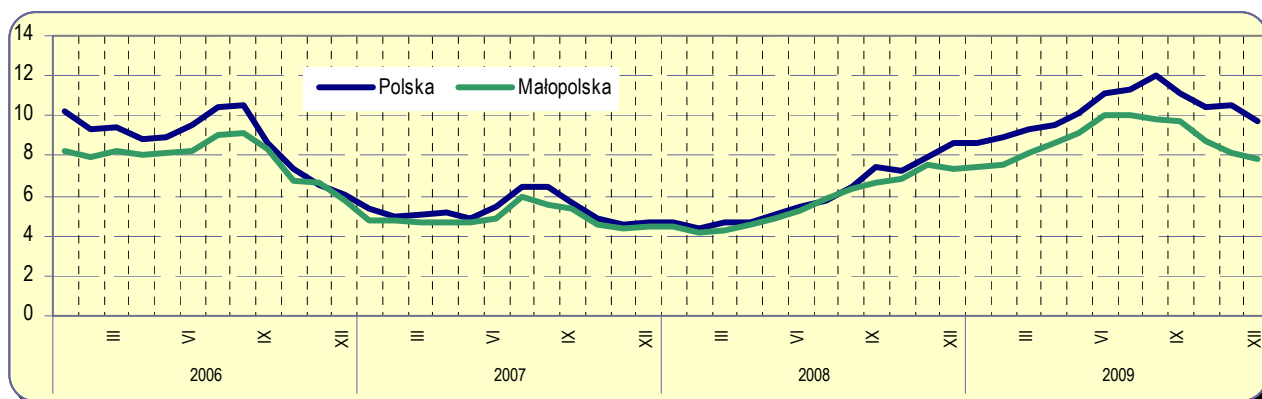
Żywiec wołowy kosztujący w skupie 4,53 zł/kg podrożał w relacji do miesiąca poprzedniego oraz do grudnia 2008 r. odpowiednio o: 5,1% i 4,9%. Na targowiskach 1 kg żywca wołowego (krów rzeźnych) osiągnął cenę 3,72 zł, tj. wyższą o 0,5% niż w listopadzie ub. roku i o 1,1% wyższą w ujęciu rocznym.

Cena skupu **żywca rzeźnego drobiowego** wynosząca 2,97 zł/kg była o 2,3% niższa od notowanej w poprzednim miesiącu, wzrosła natomiast o 2,8% w relacji do grudnia 2008 r.

Średnia cena 1 l **mleka** krowiego w skupie kształtowała się w omawianym miesiącu na poziomie 0,89 zł, tj. wyższym niż przed miesiącem i przed rokiem, odpowiednio o: 0,3% i 2,3%.

Ceny **zwierząt gospodarskich** na targowiskach wzrosły w skali miesiąca w przypadku krowy dojnej - o 1,3% (do kwoty 2255 zł/szt), spadły natomiast w przypadku prosięcia na chów - o 7,6% (162 zł/szt) oraz jałówki jednorocznej - o 4,5% (1494 zł/szt). W ujęciu rocznym wzrosły ceny wszystkich omawianych zwierząt. Cena krowy dojnej zwiększyła się o 13,5%, prosięcia na chów o 4,8%, a jałówki jednorocznej o 2,1%.

Relacja cen skupu żywca wieprzowego do cen żyta na targowiskach

Źródło: Opracowanie własne, US Kraków.

Grudzień 2009 r. był kolejnym miesiącem, w którym odnotowano spadek opłacalności chowu trzody chlewnej mierzonej relacją cen skupu żywca wieprzowego do targowiskowych cen żyta. W porównaniu z miesiącem poprzednim relacja ta obniżyła się o 0,3 pkt do poziomu 7,8 (w Polsce zmniejszyła się o 0,8 pkt do poziomu 9,7), natomiast w ujęciu rocznym była wyższa o 0,5 pkt.

SKUP PRODUKTÓW ROLNYCH

W miesiącu sprawozdawczym w województwie małopolskim skupiono łącznie 1396,1 t ziarna **zbóż podstawowych**, tj. o 18,1% mniej w skali miesiąca, ale o 166,1% więcej niż w grudniu 2008 r. Zdecydowaną większość skupionego zboża stanowiła pszenica - 1170,3 t, co oznacza spadek w ujęciu miesięcznym o 18,9%, ale wzrost o 215,4% w skali roku. W grudniu 2009 r. nie odnotowano skupu żyta.

Skup **żywca rzeźnego** w wadze żywej (bydła, cieląt, trzody chlewnej, owiec, koni i drobiu) wyniósł 4312,4 t, co oznacza wzrost o 18,5% w stosunku do miesiąca poprzedniego, ale spadek o 4,0% w relacji do grudnia 2008 r. Żywca wieprzowego (1346,4 t) skupiono o 7,3% więcej w skali miesiąca, ale o 4,1% mniej w ujęciu rocznym. Skup żywca wołowego (401,5 t) był o 11,8% niższy w stosunku do listopada ub. roku, a w stosunku rocznym obniżył się o 54,9%. Żywca drobiowego (2531,6 t) skupiono więcej w ujęciu miesięcznym o 34,3%, a w relacji do analogicznego okresu ub. roku o 17,5%.

W grudniu 2009 r. skupiono 10,9 mln litrów **mleka krowiego**, tj. o 1,0% więcej niż przed miesiącem, ale o 1,7% mniej niż przed rokiem.

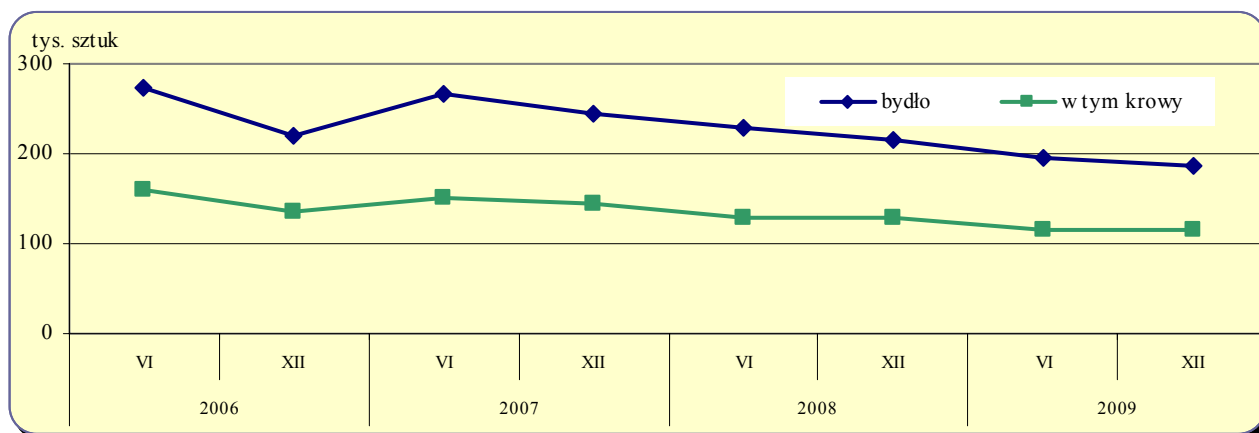
POGŁÓWIE ZWIERZĄT GOSPODARSKICH

W grudniu 2009 r. **pogłowie bydła** w województwie małopolskim liczyło 187,5 tys. sztuk, co stanowiło 3,4% pogłowia krajowego (przed rokiem 3,9%). W skali roku stan pogłowia zmniejszył się o 12,8% (o 27,4 tys. sztuk), a w porównaniu z czerwcem 2009 r. o 4,3%.

W stosunku do stanu odnotowanego w grudniu 2008 r. zaobserwowano spadek pogłowia bydła we wszystkich kategoriach wiekowo-użytkowych, w tym szczególnie młodego bydła w wieku 1-2 lat - o 20,1%. W strukturze rodzajowej stada przeważało bydło w wieku 2 lat i więcej - 64,5% ogółu, w tym zwłaszcza krowy mleczne (61,2% ogółu). Cielęta w wieku poniżej 1 roku stanowiły 20,6% pogłowia, a młode bydło w wieku 1-2 lat - 14,9%.

W gospodarstwach indywidualnych hodowano 182,7 tys. sztuk bydła, tj. mniej zarówno w skali roku, jak i w odniesieniu do czerwca 2009 r., odpowiednio o: 12,8% i 4,3%. Stanowiło to 97,4% ogółu pogłowia w województwie (podobnie w grudniu 2008 r.). W ujęciu rocznym najbardziej spadła liczebność stada młodego bydła w wieku 1-2 lat - o 20,4%.

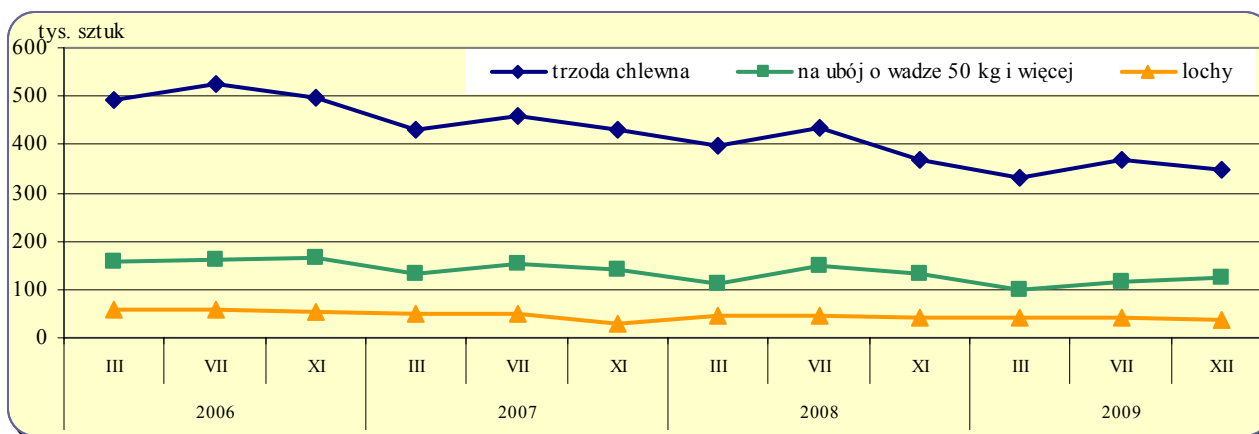
Pogłowie bydła Stan w grudniu

Źródło: Opracowanie własne, US Kraków.

Pogłowie **trzody chlewnej** w województwie małopolskim według stanu w końcu listopada ub. roku liczyło 346,1 tys. sztuk (97,0% ogółu trzody znajdowało się w gospodarstwach indywidualnych), co stanowiło 2,4% pogłowia krajowego. Było ono o 6,5% mniej liczne niż w analogicznym miesiącu 2008 r., a w porównaniu ze stanem w końcu lipca 2009 r. obniżyło się o 5,7%. *W kraju pogłowie trzody chlewnej w skali roku wzrosło o 0,1%, natomiast w porównaniu z końcem lipca 2009 r. było mniejsze o 0,2%.*

Pogłowie trzody chlewnej Stan w końcu miesiąca

Źródło: Opracowanie własne, US Kraków.

W strukturze wiekowo-użytkowej trzody chlewnej na przestrzeni roku zmniejszył się udział prosiąt o wadze do 20 kg, a także trzody chlewnej na chów o wadze 50 kg i więcej, odpowiednio o: 3,5 pkt proc. i 0,2 pkt proc. Odnotowano natomiast wzrost udziału warchlaków o wadze od 20 kg do 50 kg oraz trzody chlewnej na ubój o wadze 50 kg i więcej, odpowiednio o: 3,3 pkt proc. i 0,4 pkt proc. Najliczniejszą grupę w stadzie ogółem stanowiła trzoda chlewna na ubój o wadze 50 kg i więcej - 123,3 tys. sztuk, tj. 35,6% pogłowia trzody chlewnej w województwie.

Według stanu w grudniu 2009 r. pogłowie **owiec** w Małopolsce liczyło 59,7 tys. sztuk i było o 30,5% mniejsze niż rok wcześniej, a w stosunku do czerwca ub. roku obniżyło się o 36,8%. Maciorki stanowiły 84,5% całego stada owiec (w grudniu 2008 r. - 83,7%). Na gospodarstwa indywidualne przypadało 99,1% ogółu pogłowia w województwie. Pomimo znacznego spadku liczby owiec, województwo małopolskie w ujęciu regionalnym nadal plasuje się na pierwszym miejscu w Polsce pod względem liczebności pogłowia tych zwierząt (26,8% stanu krajowego; rok wcześniej - 31,9%).

W okresie I-XII 2009 r. efekty budownictwa mieszkaniowego w województwie małopolskim kształtowały się korzystniej niż w kraju. W ujęciu rocznym w Małopolsce wzrosła liczba nowych realizacji, podczas gdy w kraju liczba nowo oddanych mieszkań była nieznacznie niższa.

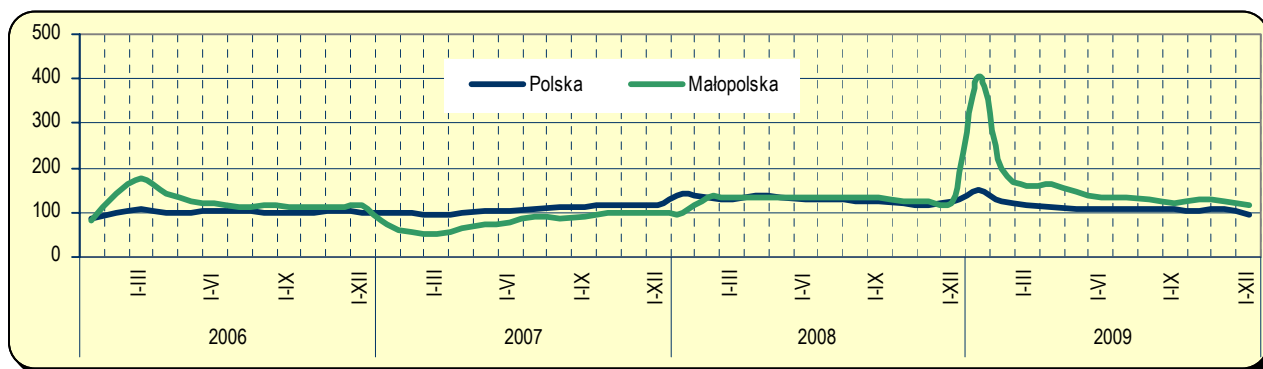
Według wstępnych danych w 2009 r. w Małopolsce **przekazano do użytkowania 18,9 tys. nowych mieszkań**, tj. o 17,7% więcej niż w roku poprzednim. W strukturze własnościowej mieszkań największy udział miały realizacje przeznaczone na sprzedaż lub wynajem - 60,0%, tj. 11,3 tys. mieszkań (rok wcześniej 44,8%, tj. 7,2 tys. mieszkań) oraz indywidualne - 38,3%, tj. 7,2 tys. mieszkań (w 2008 r. - 51,0%, czyli 8,2 tys. mieszkań). W ramach budownictwa społecznego czynszowego wybudowano 172 lokale mieszkaniowe, w budownictwie komunalnym 95, w spółdzielczym 29, a w zakładowym 8.

Wśród najważniejszych form budownictwa mieszkaniowego od kilku lat widoczny jest stały wzrost liczby mieszkań realizowanych przez inwestorów budujących na sprzedaż lub wynajem. Liczba nowo oddanych mieszkań deweloperskich zwiększyła się w ujęciu rocznym o blisko 60% (w kraju o 8,5%), a w odniesieniu do 2007 r. ponad dwukrotnie. W budownictwie indywidualnym wzrost wyhamował, co znalazło odzwierciedlenie w spadku liczby tego typu mieszkań o 11,4% w stosunku rocznym (w Polsce o 13,4%), natomiast w zestawieniu z 2007 r. było ich zaledwie o 0,2% więcej.

Łączna **powierzchnia użytkowa mieszkań przekazanych do użytkowania** w okresie I-XII 2009 r. wyniosła 1784,9 tys. m², tym samym zwiększyła się w ujęciu rocznym o 7,8%. Przeciętnie na 1 mieszkanie przypadało 94,7 m² i było to o blisko 9 m² mniej niż przed rokiem. Największą powierzchnię użytkową posiadały mieszkania w budownictwie indywidualnym - 150,3 m² (w 2008 r. - 142,6 m²). Powierzchnia użytkowa mieszkania przeznaczonego na sprzedaż lub wynajem wynosiła średnio 60,4 m² (wobec 64,3 m² w roku poprzednim), a społecznego czynszowego - 49,6 m² (rok wcześniej - 47,3 m²).

W 2009 r. w województwie małopolskim **wydano pozwolenia na budowę 17,2 tys. mieszkań**, tj. mniej o 31,3% niż rok wcześniej i o 30,0% niż w 2007 r. Inwestorzy indywidualni otrzymali pozwolenia na realizację 10,6 tys. mieszkań (o 3,7% mniej niż w 2008 r.), a deweloperzy - 6,4 tys. (spadek o 53,3%). W omawianym okresie **rozpoczęto budowę 16,9 tys. mieszkań**, czyli mniej o 11,1% niż rok wcześniej i o 25,2% niż w 2007 r. Inwestorzy indywidualni rozpoczęli budowę 11,1 tys. mieszkań, a deweloperzy - 5,5 tys.

Dynamika mieszkań oddanych do użytkowania
(analogiczny okres roku poprzedniego = 100)

Źródło: Opracowanie własne, US Kraków.

Według wstępnych danych w ciągu 2009 r. najwięcej mieszkań oddano do użytkowania w powiatach krakowskim (1,9 tys.), wielickim (0,9 tys.) oraz nowosądeckim (0,5 tys.). Wśród miast na prawach powiatu, umocniła się pozycja Krakowa jako obszaru dominującego pod względem efektów budownictwa mieszkaniowego. W stolicy Małopolski przekazano do użytkowania 94,2% mieszkań wybudowanych we wszystkich powiatach grodzkich. Podobne trendy dają się zauważyć w liczbie mieszkań, na budowę których wydano pozwolenia oraz ilości mieszkań, których budowę rozpoczęto. Analizując efekty budownictwa mieszkaniowego w powiatach ziemskich, należy zauważyć

dynamiczny rozwój powiatu nowosądeckiego. Pomimo faktu, że pod względem liczby oddanych do użytkowania mieszkań, powiat ten wyraźnie odbiegał od powiatów krakowskiego i wielickiego, to biorąc pod uwagę liczbę mieszkań, na budowę których wydano pozwolenia, jak i rozpoczętych budów, ustępował jedynie powiatowi krakowskiemu, znacznie wyprzedzając wielicki.

W Krakowie wydano pozwolenia na budowę 6,2 tys. mieszkań i rozpoczęto budowę podobnej liczby mieszkań. Na terenie Krakowa i jego strefy podmiejskiej (tj. powiatów krakowskiego i wielickiego), liczba mieszkań, na realizację których wydano pozwolenia stanowiła 50,3% ogółu, a mieszkań, których budowę rozpoczęto - 51,5%.

W g r u d n i u 2009 r. w Małopolsce przekazano do użytkowania 1688 mieszkań, których przeciętna powierzchnia użytkowa wynosiła 103,8 m². W skali roku liczba nowych realizacji zmniejszyła się o 25,7% (w kraju o 43,9%).

Na ogólną liczbę nowych mieszkań złożyły się realizacje wykonane przez deweloperów budujących na sprzedaż lub wynajem - 870 (51,5%), indywidualne - 803 (47,6%), a także komunalne - 15 (0,9%).

W omawianym miesiącu wydano pozwolenia na budowę 1288 nowych mieszkań (o 1,5% mniej niż przed rokiem), z których 723 planowali zrealizować inwestorzy indywidualni. Rozpoczęto budowę 718 mieszkań, tj. blisko dwukrotnie więcej niż w grudniu 2008 r.

PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ

Według stanu w dniu 31 XII 2009 r. na terenie województwa małopolskiego w **rejestrze KRUPGN-REGON** figurowało **314,0 tys. podmiotów gospodarki narodowej** (bez osób prowadzących indywidualne gospodarstwa rolne), tj. o 4,1% więcej niż przed rokiem. Wzrost wygenerował sektor prywatny, w którym liczba podmiotów zwiększyła się o 4,3%. W sektorze publicznym natomiast, w ujęciu rocznym, ubyło 210 podmiotów, co przełożyło się na spadek o 2,6%.

Podmioty gospodarki narodowej w rejestrze REGON

Stan w końcu miesiąca

WYSZCZEGÓLNIENIE	Grudzień	
	2009	2008=100
OGÓŁEM	314017	104,1
sektor publiczny	7955	97,4
sektor prywatny	306062	104,3
w tym:		
przedsiębiorstwa państwowe	31	93,9
spółki handlowe	20848	106,7
w tym z udziałem kapitału zagranicznego	3569	105,0
spółki cywilne	26955	100,2
spółdzielnie	1124	99,5
osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą	239191	104,5

W omawianym okresie we wszystkich sekcjach (PKD 2004), z wyjątkiem pośrednictwa finansowego - spadek o 0,1%, liczba podmiotów wzrosła. Najbardziej zwiększyła się liczba firm należących do sekcji: górnictwo (o 12,3%), ochrona zdrowia i pomoc społeczna (o 7,8%), rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo (o 7,3%) oraz hotele i restauracje (o 6,9%).

W końcu grudnia 2009 r. rejestr REGON obejmował 74,8 tys. osób prawnych i jednostek organizacyjnych niemających osobowości prawnej, których liczba od kilku lat systematycznie rośnie. Wśród nich odnotowano

27,0 tys. spółek cywilnych (ich liczba zwiększyła się w ujęciu rocznym o 0,2%), 20,8 tys. spółek handlowych (wzrost o 6,7%), w tym 3,6 tys. z udziałem kapitału zagranicznego (wzrost o 5,0%). Spadła liczba spółdzielni oraz przedsiębiorstw państwowych odpowiednio o: 0,5% i 6,1%.

Sektor prywatny koncentrował 97,5% wszystkich podmiotów gospodarczych. Firmy prowadzone przez osoby fizyczne (239,2 tys.), stanowiły 76,2% ogółu podmiotów. Rok 2009 był trzecim z rzędu, w którym odnotowano wzrost liczby osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą (o 4,5% w relacji do 2008 r.).

Ze względu na podstawowy rodzaj prowadzonej działalności najwięcej jednostek w końcu 2009 r. działało w sekcjach: handel i naprawy - 88,8 tys. (28,3% ogółu), obsługa nieruchomości i firm - 48,5 tys. (15,4%), budownictwo - 40,0 tys. (12,7%) oraz przetwórstwo przemysłowe - 33,3 tys. (10,6%).

W przekroju terytorialnym największą liczbę podmiotów odnotowano w Krakowie - 110,2 tys. (35,1% ogółu), a także w powiatach: krakowskim (22,8 tys.), wadowickim (15,4 tys.), nowotarskim (13,4 tys.) i oświęcimskim (13,2 tys.). Najmniej natomiast w powiatach: dąbrowskim, proszowickim i miechowskim (od 2,7 do 4,1 tys. firm).

W g r u d n i u 2009 r. w województwie małopolskim zarejestrowało się 3091 podmiotów (o 54,5% więcej niż przed rokiem), w tym 99,8% to jednostki sektora prywatnego. Podmioty te w większości zarejestrowano w sekcjach: handel i naprawy - 893, obsługa nieruchomości i firm - 555 oraz przetwórstwo przemysłowe - 356 firm. Równocześnie w omawianym miesiącu wyrejestrowało się 1106 podmiotów (w grudniu 2008 r. - 1654), głównie z sekcji charakteryzujących się dużą rotacją, tj.: handel i naprawy (373), budownictwo (168) oraz obsługa nieruchomości i firm (147).

PRZEMYSŁ

Dynamika produkcji sprzedanej przemysłu w 2009 r. zarówno w Polsce, jak i województwie małopolskim była niższa niż w latach poprzednich, przy czym tempo spadku w Małopolsce było wyższe względem średniej krajowej.

W okresie styczeń-grudzień 2009 r. **produkcja sprzedana przemysłu** wyniosła **49609,8 mln zł**, tym samym zmniejszyła się w stosunku rocznym o 9,2%. *W kraju produkcja przemysłowa w skali roku była niższa o 3,2%.*

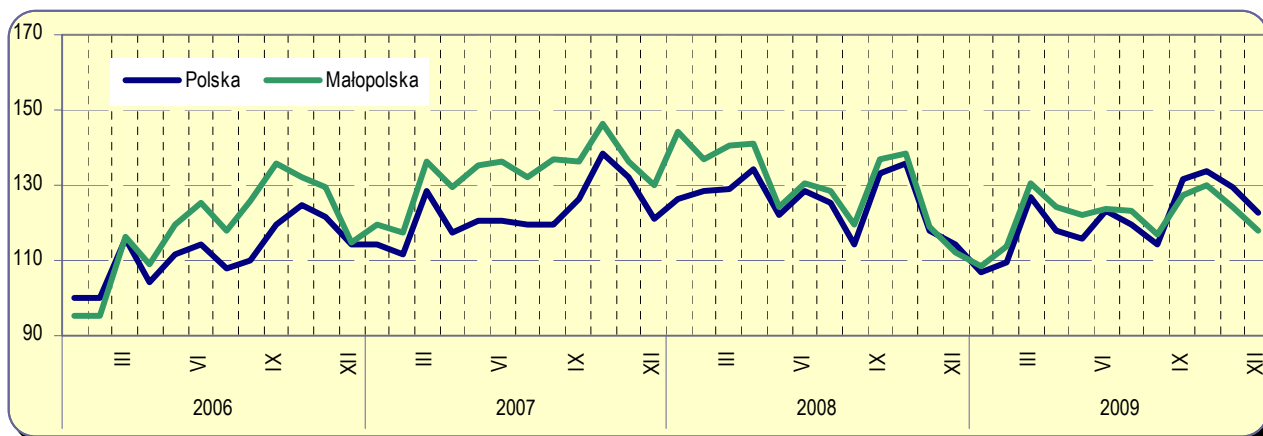
Spadek przychodów ze sprzedaży wyrobów i usług odnotowano we wszystkich sekcjach PKD należących do przemysłu, w tym szczególnie w wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę - o 13,9%. W przetwórstwie przemysłowym przychody obniżyły się o 9,0%, w górnictwie i wydobywaniu o 7,2%, a w dostawie wody; gospodarowaniu ściekami i odpadami; rekultywacji o 5,6%.

Wśród działów przemysłu poziomu przychodów z 2008 r. nie osiągnięto m.in. w produkcji komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych (spadek o 70,3%, głównie w wyniku zmian organizacyjnych), pojazdów samochodowych, przyczep i naczep (o 32,7%), a także wyrobów tekstylnych (o 20,2%). Wzrost przychodów dotyczył szczególnie jednostek zajmujących się produkcją urządzeń elektrycznych (o 23,3%), wyrobów farmaceutycznych (o 14,9%) oraz artykułów spożywczych (o 14,5%).

W strukturze produkcji sprzedanej przemysłu w ujęciu rocznym zmniejszył się udział sekcji przetwórstwo przemysłowe z 86,9% do 85,9%. Udział sekcji górnictwo i wydobywanie (1,8%) pozostał bez zmian, wzrósł natomiast udział wytwarzania i zaopatrywania w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę z 8,3% do 9,2% oraz dostawy wody; gospodarowania ściekami i odpadami; rekultywacji z 3,0% do 3,1%.

Znaczącą część przychodów ze sprzedaży wyrobów i usług w przemyśle wypracowały przedsiębiorstwa zajmujące się produkcją: artykułów spożywczych - 16,3% (wzrost udziału w stosunku rocznym o 2,9 pkt proc.), pojazdów samochodowych, przyczep i naczep - 11,1% (spadek o 2,5 pkt proc.), wyrobów z metali - 10,2% (wzrost o 1,7 pkt proc.), chemikaliów i wyrobów chemicznych - 7,4% (spadek o 0,2 pkt proc.) oraz metali - 7,2% (spadek o 0,8 pkt proc.).

Dynamika produkcji sprzedanej przemysłu
(przeciętna miesięczna 2005=100; ceny stałe)

Ź r ó d ł o: Opracowanie własne, US Kraków.

Wydajność pracy w przemyśle, mierzona produkcją sprzedaną na 1 zatrudnionego, wyniosła w 2009 r. 291,4 tys. zł i była o 4,3% niższa w stosunku rocznym. Największy spadek wydajności wystąpił w sekcji wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę - o 13,2%. W dostawie wody; gospodarowaniu ściekami i odpadami; rekultywacji wydajność obniżyła się o 10,5%, w górnictwie i wydobywaniu - o 7,9%, a w przetwórstwie przemysłowym - o 2,9%.

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie w przemyśle w okresie I-XII 2009 r. wzrosło o 3,9% w odniesieniu do analogicznego okresu 2008 r.

W g r u d n i u 2009 r. produkcja przemysłowa w Małopolsce wyniosła 3939,0 mln zł i była niższa od notowanej w poprzednim miesiącu o 5,1% (w kraju spadek o 5,4%), natomiast w ujęciu rocznym zwiększyła się o 6,3% (w Polsce wzrost o 7,4%).

W omawianym miesiącu przeciętne zatrudnienie w przemyśle w ujęciu rocznym było niższe o 5,3%, natomiast przeciętne wynagrodzenie zwiększyło się o 2,3%. Przychód ze sprzedaży wyrobów i usług przypadający na jednego zatrudnionego wzrósł w skali roku o 12,3% do poziomu 23,9 tys. zł.

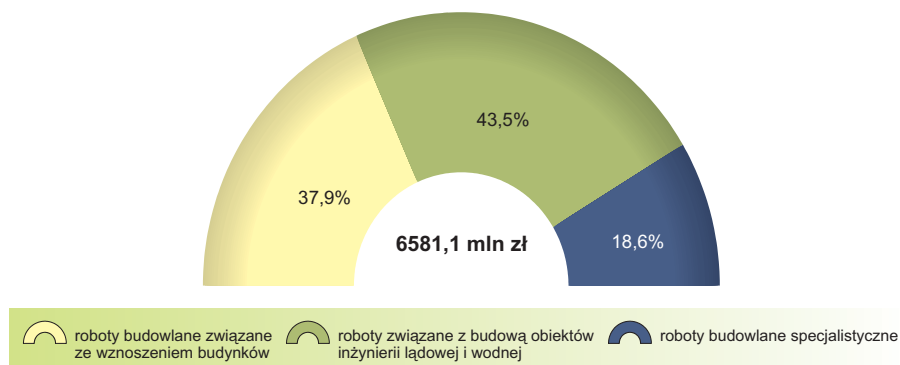
BUDOWNICTWO

Rok 2009 był piątym z kolei, w którym odnotowano wzrost produkcji sprzedanej budownictwa, jednakże tempo wzrostu było znacznie niższe niż w latach poprzednich.

Przychody ze sprzedaży produkcji i usług **uzyskane przez przedsiębiorstwa budowlane w okresie** styczeń-grudzień 2009 r. osiągnęły wartość **11158,6 mln zł**, co oznacza wzrost o 0,4% w porównaniu z 2008 r. Produkcja sprzedana zwiększyła się jedynie w przedsiębiorstwach zajmujących się budową obiektów inżynierii lądowej i wodnej (o 5,7%). Jednostki działające w branży budowa budynków, a także firmy wykonujące roboty budowlane specjalistyczne odnotowały spadek przychodów ze sprzedaży produkcji i usług, odpowiednio o: 2,9% i 1,0%.

W omawianym okresie **produkcja budowlano-montażowa wyniosła 6581,1 mln zł**, wzrosła tym samym o 7,8% w stosunku rocznym. Jej udział w ogólnej kwocie przychodów ze sprzedaży w sekcji budownictwo wyniósł 59,0% (rok wcześniej - 54,9%). Wzrost produkcji budowlano-montażowej dotyczył przedsiębiorstw działających w branży budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej (o 29,2%), natomiast jednostki zajmujące się budową budynków oraz wykonywaniem robót budowlanych specjalistycznych osiągnęły przychody niższe odpowiednio o: 5,8% i 1,5%. Największy udział w realizowanej produkcji budowlano-montażowej w okresie I-XII 2009 r. miały jednostki budujące obiekty inżynierii lądowej i wodnej - 43,5%. Przedsiębiorstwa zajmujące się budową budynków swój udział kształtowały na poziomie 37,9%, a wykonujące roboty budowlane specjalistyczne - 18,6%. Udział robót o charakterze inwestycyjnym stanowił 51,9% produkcji budowlano-montażowej (w 2008 r. - 54,6%).

Struktura przychodów ze sprzedaży produkcji budowlano-montażowej według działów w okresie I-XII 2009

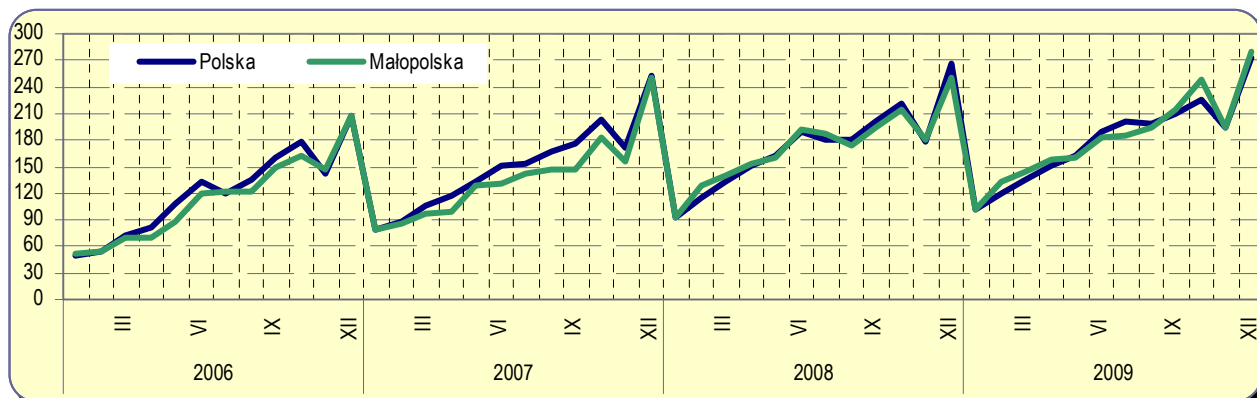
Ź r ó d ł o: Opracowanie własne, US Kraków.

Przychód ze sprzedaży przypadający na 1 zatrudnionego w budownictwie uzyskany w okresie styczeń-grudzień 2009 r. wyniósł 287,1 tys. zł i był niższy niż rok wcześniej o 7,0% (szczególnie obniżył się w przedsiębiorstwach zajmujących się budową budynków - o 11,7%).

W g r u d n i u ub. roku przychody przedsiębiorstw budowlanych ze sprzedaży produkcji i usług wyniosły 1229,5 mln zł i były o 28,8% wyższe niż miesiąc wcześniej, ale o 0,1% niższe w skali roku. W ujęciu rocznym produkcja sprzedana spadła w jednostkach zajmujących się budową obiektów inżynierii lądowej i wodnej (o 4,0%). Firmy z branży budowa budynków oraz prowadzące działalność w zakresie robót budowlanych specjalistycznych odnotowały wzrost przychodów odpowiednio o: 3,4% i 0,8%.

Produkcja budowlano-montażowa wyniosła 788,5 mln zł, czyli wzrosła zarówno w odniesieniu do poprzedniego miesiąca, jak i w skali roku, odpowiednio o: 43,6% i 11,2%. Jej udział w ogólnej kwocie przychodów ze sprzedaży budownictwa wyniósł 64,1%. Roboty o charakterze inwestycyjnym stanowiły 46,0% ogółu produkcji budowlano-montażowej (w grudniu 2008 r. - 51,8%).

Dynamika produkcji budowlano-montażowej
(przeciętna miesięczna 2005=100; ceny bieżące)

Ź r ó d ł o: Opracowanie własne, US Kraków.

Wydajność pracy (mierzona przychodem ze sprzedaży na 1 zatrudnionego) ukształtowała się na poziomie 31,8 tys. zł i była o 29,9% wyższa niż w listopadzie 2009 r., ale o 6,2% niższa w stosunku rocznym.

HANDEL

W 2009 r. odnotowano spadek sprzedaży hurtowej. Wartość sprzedaży detalicznej zwiększyła się, ale tempo wzrostu było znacznie wolniejsze niż w latach poprzednich.

W okresie styczeń-grudzień 2009 r. przedsiębiorstwa handlowe i niehandlowe odnotowały spadek **sprzedaży hurtowej** w ujęciu rocznym o 4,6% do kwoty **69443,0 mln zł**. W sektorze prywatnym posiadającym 99,7% udziału w handlu hurtowym sprzedaż obniżyła się o 4,8%.

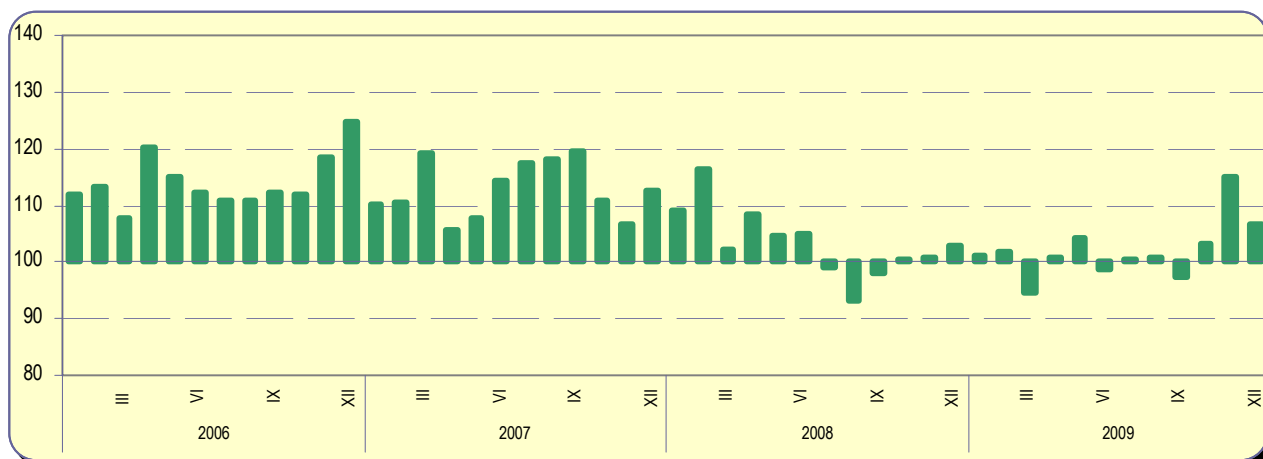
Sprzedaż hurtowa prowadzona przez jednostki handlowe, których udział w sprzedaży ogółem wyniósł 91,1%, objęła towary o łącznej wartości 63228,4 mln zł i była o 4,3% niższa niż przed rokiem.

W g r u d n i u analizowanego roku obroty hurtowe przedsiębiorstw handlowych i niehandlowych osiągnęły poziom 5871,3 mln zł, wzrastając tym samym o 3,2% w porównaniu z listopadem 2009 r., a w odniesieniu do grudnia 2008 r. o 7,4%. W jednostkach handlowych sprzedaż zamknęła się kwotą 5390,8 mln zł, czyli zwiększyła się w stosunku do poprzedniego miesiąca o 3,9%, a w zestawieniu z grudniem 2008 r. była wyższa o 10,0%.

Sprzedaż detaliczna prowadzona przez przedsiębiorstwa handlowe i niehandlowe w okresie I-XII 2009 r. zwiększyła się w ujęciu rocznym o 2,0% osiągając wartość **34941,5 mln zł**, przy czym największy wzrost dotyczył „pozostałej” sprzedaży detalicznej w niewyspecjalizowanych sklepach (o 39,6%) oraz farmaceutyków, kosmetyków, sprzętu ortopedycznego (o 16,5%). Najwyższym spadkiem charakteryzowała się sprzedaż mebli, RTV, AGD - o 11,5%.

W strukturze sprzedaży detalicznej w okresie I-XII 2009 r. w relacji do poprzedniego roku najbardziej zwiększył się udział „pozostałej” sprzedaży detalicznej w niewyspecjalizowanych sklepach (o 0,9 pkt proc., tj. do 3,3%), a także żywności, napojów i wyrobów tytoniowych (o 0,7 pkt proc. do 33,0%). Największy spadek udziału dotyczył sprzedaży paliw stałych, ciekłych i gazowych (o 1,4 pkt proc., tj. do 18,1%) oraz mebli, RTV, AGD (o 0,7 pkt proc. do 4,5%).

Dynamika sprzedaży detalicznej towarów
(analogiczny okres roku poprzedniego = 100; ceny bieżące)

Źródło: Opracowanie własne, US Kraków.

W g r u d n i u 2009 r. sprzedaż detaliczna prowadzona przez jednostki handlowe i niehandlowe osiągnęła wartość 3707,4 mln zł i była wyższa zarówno w skali miesiąca, jak i w odniesieniu do grudnia 2008 r. odpowiednio o: 21,0% i 6,7%. W relacji do miesiąca poprzedniego największy wzrost dotyczył sprzedaży włókna, odzieży, obuwia (o 64,5%), prasy i książek (o 52,4%), a jedyny spadek - pojazdów samochodowych, motocykli, części (o 11,7%).

W ujęciu rocznym największą dynamiką przychodów charakteryzowała się „pozostała” sprzedaż detaliczna w niewyspecjalizowanych sklepach (o 33,5%), a największy spadek miał miejsce w branży meble, RTV, AGD (o 19,4%).

WYBRANE DANE O WOJEWÓDZTWIE MAŁOPOLSKIM

WYSZCZEGÓLNIENIE		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Ludność ¹ (w tys. osób)	2008	.	.	3280,1	.	.	3282,4	.	.	3286,4	.	.	3287,1
	2009	.	.	3289,3	.	.	3292,8	.	.	3297,6	.	.	.
Bezrobotni zarejestrowani ¹ (w tys. osób)	2008	116,9	115,2	109,7	104,0	98,7	94,2	91,4	91,2	90,8	89,7	93,3	97,8
	2009	108,8	115,0	119,2	117,1	114,1	113,7	114,3	115,6	117,5	119,4	124,9	130,0
Stopa bezrobocia ^{1, 2} (w %)	2008	8,9	8,8	8,4	8,0	7,6	7,3	7,1	7,1	7,0	7,0	7,2	7,5
	2009	8,2	8,7	9,0	8,8	8,6	8,6	8,7	8,7	8,9	9,0	9,4	9,7
Oferty pracy (w ciągu miesiąca)	2008	6300	6751	6213	8094	7410	5831	6647	6964	6769	6043	3853	2969
	2009	4356	4645	6104	6481	5956	5109	5682	6250	6472	5179	4607	3245
Liczba bezrobotnych na 1 ofertę pracy ¹	2008	27	23	21	17	14	14	12	12	13	19	32	52
	2009	46	43	35	35	30	36	28	26	29	36	43	46
Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw ³ (w tys. osób)	2008	398,1	398,7	401,4	403,0	400,3	400,4	401,1	401,3	400,5	402,2	404,5	401,5
	2009	406,5	405,5	402,2	402,5	402,5	402,4	401,5	401,9	402,3	402,8	401,5	400,3
poprzedni miesiąc=100	2008	102,2	100,1	100,7	100,4	99,3	100,0	100,2	100,1	99,8	100,4	100,6	99,2
	2009	101,3	99,7	99,2	100,1	100,0	100,0	99,8	100,1	100,1	100,1	99,7	99,7
analogiczny miesiąc poprzedniego roku=100 ..	2008	104,1	103,3	103,3	103,3	102,2	101,9	101,6	101,3	101,5	103,6	103,9	103,0
	2009	102,1	101,7	100,2	99,9	100,5	100,5	100,1	100,2	100,5	100,1	99,3	99,7
Przeciętne wynagrodzenia miesięczne brutto w sektorze przedsiębiorstw ³ (w zł)	2008	2720,99	2734,18	2938,15	2864,73	2790,98	2951,53	2975,88	2894,20	2919,45	2978,78	2984,70	3072,78
	2009	2939,21	2854,04	3071,85	2983,11	2891,01	3139,11	3008,51	2982,94	2992,18	2977,29	3084,70	3152,31
poprzedni miesiąc=100	2008	96,0	100,5	107,5	97,5	97,4	105,8	100,8	97,3	100,9	102,0	100,2	103,0
	2009	95,7	97,1	107,6	97,1	96,9	108,6	95,8	99,2	100,3	99,5	103,6	102,2
analogiczny miesiąc poprzedniego roku=100 ..	2008	112,1	114,9	113,3	114,5	109,8	109,3	113,6	111,5	112,0	108,6	109,3	108,4
	2009	108,0	104,4	104,6	104,1	103,6	106,4	101,1	103,1	102,5	99,9	103,4	102,6
Mieszkania oddane do użytkowania (od początku roku)	2008	1087	2612	3611	4751	5929	7372	8795	9944	11265	12565	13740	16012
	2009	4394	5227	5816	7813	8563	9999	11873	12820	13774	16059	17165	18853
analogiczny okres poprzedniego roku=100	2008	100,4	135,3	132,8	133,2	131,6	135,7	132,0	133,3	133,3	126,0	124,2	129,2
	2009	404,2	200,1	161,1	164,4	144,4	135,6	135,0	128,9	122,3	127,8	124,9	117,7

1 Stan w końcu okresu. 2 Udział zarejestrowanych bezrobotnych w cywilnej ludności aktywnej zawodowo. 3 W przedsiębiorstwach z większą od 9 liczbą pracujących.

WYBRANE DANE O WOJEWÓDZTWIE MAŁOPOLSKIM (cd.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Nakłady inwestycyjne ¹ (w tys. zł; ceny bieżące)												
2008	.	.	1383245	.	.	2896695	.	.	4402357	.	.	6565332
2009	.	.	1000624	.	.	2194405	.	.	3154112	.	.	.
analogiczny okres poprzedniego roku=100												
2008	109,5
2009	.	.	72,3	.	.	75,8	.	.	71,6	.	.	.
Produkcja sprzedana przemysłu ² (w cenach stałych):												
poprzedni miesiąc=100												
2008	109,2	94,6	102,0	101,8	90,3	104,3	99,2	92,0	114,7	99,5	85,4	92,7
2009	95,2	104,0	115,8	95,7	99,0	100,7	100,7	95,4	109,7	102,0	96,0	94,9
analogiczny miesiąc poprzedniego roku=100 .												
2008	125,0	120,1	105,1	113,5	99,1	103,0	105,2	94,2	106,9	97,2	88,3	83,2
2009	72,5	79,7	90,0	84,7	93,5	90,1	91,3	94,7	90,4	92,1	103,8	106,3
Produkcja budowlano-montażowa ² (w cenach bieżących):												
poprzedni miesiąc=100												
2008	36,5	140,7	108,5	109,5	105,3	118,6	98,3	91,9	112,4	110,8	84,0	138,8
2009	40,5	131,7	108,4	109,0	100,8	114,7	101,0	105,0	110,9	115,6	78,2	143,6
analogiczny miesiąc poprzedniego roku=100 .												
2008	117,5	149,6	142,8	155,9	125,3	147,3	132,7	118,4	132,9	117,3	115,4	100,0
2009	110,8	103,8	103,7	103,2	98,8	95,6	98,2	112,2	110,8	115,6	107,5	111,2
Sprzedaż detaliczna towarów ² (w cenach bieżących):												
poprzedni miesiąc=100												
2008	76,0	101,4	110,0	98,6	98,0	107,4	97,7	95,3	105,6	98,2	92,8	130,7
2009	74,6	102,1	102,2	105,2	101,4	101,9	98,9	96,0	101,8	104,2	103,5	121,0
analogiczny miesiąc poprzedniego roku=100 .												
2008	109,2	116,5	102,2	108,5	104,6	105,1	99,2	93,3	98,1	100,6	100,8	102,9
2009	101,0	101,7	94,4	100,8	104,3	98,9	100,2	100,9	97,3	103,3	115,2	106,7
Wskaźnik cen:												
towarów i usług konsumpcyjnych ³ :												
analogiczny okres poprzedniego roku=100 .												
2008	.	.	104,3	.	.	104,5	.	.	104,7	.	.	103,7
2009	.	.	103,3	.	.	103,6	.	.	103,7	.	.	.
skupu ziarna zbóż ⁴ :												
poprzedni miesiąc=100												
2008	108,6	103,3	99,6	103,6	91,2	97,8	96,6	70,3	91,6	82,3	100,6	55,5
2009	102,3	104,4	100,3	96,5	105,4	100,0	100,9	94,4	96,9	97,8	101,2	107,8
analogiczny miesiąc poprzedniego roku=100												
2008	137,1	134,3	134,9	146,5	134,2	134,0	141,3	81,8	63,8	51,2	53,8	104,3
2009	52,2	52,8	53,2	49,6	57,3	58,5	61,1	82,0	86,7	103,0	103,7	107,2

¹ W przedsiębiorstwach z większą od 49 liczbą pracujących; dane są prezentowane narastająco. ² W przedsiębiorstwach z większą od 9 liczbą pracujących. ³ W kwartale. ⁴ Ceny bieżące bez VAT.

WYBRANE DANE O WOJEWÓDZTWIE MAŁOPOLSKIM (dok.)

WYSZCZEGÓLNIENIE		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Wskaźnik cen: (dok.)													
skupu żywca rzeźnego wołowego ¹:													
poprzedni miesiąc=100	2008	99,7	99,2	96,5	113,6	104,4	102,3	95,0	101,7	102,4	98,6	96,7	104,6
	2009	86,8	109,6	107,1	102,0	100,4	100,9	101,8	98,5	100,0	94,7	99,8	105,1
analogiczny miesiąc poprzedniego roku=100	2008	92,6	89,7	87,8	100,0	107,5	114,1	108,9	109,0	111,0	114,5	111,3	114,3
	2009	99,5	109,9	121,9	109,5	105,4	103,9	111,3	107,8	105,3	101,2	104,4	104,9
skupu żywca rzeźnego wieprzowego ¹:													
poprzedni miesiąc=100	2008	103,0	95,0	107,4	102,0	111,8	103,5	106,1	101,4	102,3	93,6	100,5	101,9
	2009	100,5	96,3	111,4	101,9	99,4	105,3	99,4	98,0	98,6	87,9	97,4	93,9
analogiczny miesiąc poprzedniego roku=100	2008	111,0	103,8	108,7	110,5	124,7	118,7	111,7	109,4	113,2	120,1	131,4	130,6
	2009	127,4	129,1	134,0	133,9	119,0	121,1	113,5	109,7	105,7	99,3	96,3	88,7
Relacje cen skupu ¹ żywca wieprzowego do cen żyta na targowiskach	2008	4,5	4,2	4,3	4,6	4,9	5,3	5,9	6,4	6,7	6,9	7,5	7,3
	2009	7,4	7,5	8,1	8,6	9,1	10,0	10,0	9,8	9,7	8,7	8,1	7,8
Wskaźnik rentowności obrotu w przedsiębiorstwach ²:													
brutto ³ (w %)	2008	.	.	5,4	.	.	5,3	.	.	5,1	.	.	4,3
	2009	.	.	3,5	.	.	4,1	.	.	4,5	.	.	.
netto ⁴ (w %)	2008	.	.	4,3	.	.	4,3	.	.	4,2	.	.	3,5
	2009	.	.	2,9	.	.	3,5	.	.	3,8	.	.	.
Podmioty gospodarki narodowej ⁵	2008	293771	293957	294613	295423	296230	297350	297963	298836	299777	300745	301209	301573
	2009	301498	301795	302285	303810	305084	305913	306985	307896	308594	310653	311952	314017
w tym spółki handlowe	2008	18674	18787	18889	19008	19087	19225	19276	19156	19264	19345	19437	19541
	2009	19623	19716	19851	19940	20024	20135	20238	20334	20458	20612	20718	20848
w tym z udziałem kapitału zagranicznego ...	2008	3265	3282	3294	3311	3335	3342	3356	3327	3344	3346	3377	3398
	2009	3422	3433	3451	3456	3465	3475	3483	3492	3506	3531	3546	3569

1 Ceny bieżące bez VAT. **2** Z większą od 49 liczbą pracujących; dane są prezentowane narastająco. **3** Relacja wyniku finansowego brutto do przychodów z całokształtu działalności. **4** Relacja wyniku finansowego netto do przychodów z całokształtu działalności. **5** W rejestrze REGON, bez rolników indywidualnych; stan w końcu okresu.